

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Vahit Kirişçi tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Tüm dünyada yaşanan maliyet artışları, kriz ve bölgesel savaşlar neticesinde ciddi bir kıtlık riski söz konusudur. Buna kuraklık vb. doğal kaynaklı sınırlamalar da eklendiğinde önümüzdeki birkaç yılın üretim ve istihdam açısından planlanması toplumsal bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır.

Türkiyede Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayırlarına dayanarak işlenen toplam arazinin yaklaşık 15 milyon hektar olduğu Bu veriden hareketler de ülkemizde 8 milyon hektarın üzerinde kayıtdışı tarım arazisi olduğu söylenebilir. Çeşitli sebeplerle ÇKS'ye kayıt ettirilmeyen, atıl durumdaki bu tarım alanları ülkemizin önemli bir potansiyelini ifade etsede yaşanan kriz ve kıtlığa rağmen bu alanların atıl kalmaya devam etmesi büyük kayıp olarak değerlendirilmektedir.

Öte yandan AKP hükümetinin ülkemizin bu atıl potansiyeli ortadayken hem güvenlik hem de sulama imkanları sınırlı Sudan gibi ülkelerde tarım faaliyetlerine girişmiş olması büyük bir çelişkidir.

Bilindiği gibi Sudan ile Türkiye arasında tarımsal üretim amacıyla 28 Nisan 2014'te bir anlaşma imzalanmış ve 19 Kasım 2015 tarihinde de bu anlaşma uygulamaya konulmuştur. Bu anlaşmaya dayanarak da Türkiye ile Sudan ortaklığında bir şirket kurulmuştur. Basına yansıyan bilgilerden anlaşıldığı üzere Sudan devletinin arazi tahsisi yapmamasından kaynaklı olarak bugüne kadar konuyla ilgili başkaca adım atılamamıştır.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne (TİGEM) 2020 Yılı Sayıştay Raporu'ndan anlaşıldığı üzere Türk-Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık AŞ faaliyetlerine başlamadığı halde, yönetim kurulu üyelerine bugüne kadar yüz binlerce liralık maaş ödemesi yapılmıştır. Ayrıca bölgeye "görev" amacıyla giden heyetlere de önemli ödenekler ayrılmıştır.

Öte yandan 28.12.2020 tarihinde AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından kabine toplantısı sonrası şöyle bir açıklama yapılmıştır: "Bugün 140 ülke başka yerlerde toprak kiralamak suretiyle kendini geleceğe hazırlamanın gayreti içindedir. Şimdiden kiralanan toprak miktarı ülkemizin yüz ölçümünün üç katına ulaşmıştır, bu konuda en cazip yer de bakir ve bereketli Afrika topraklarıdır." Tüm bunlar dikkate alındığında ülkemizin potansiyelleri yerine neden başka ülkelerin topraklarının tarımsal üretim için kiralandığı anlaşılmamaktadır.

Buna göre;

1) Türkiye'de tarımsal üretime uygun olduğu halde hiçbir şekilde üretim yapılmayan arazi toplamı ne kadardır? Bu arazilerde tarımsal üretimin teşvik edilmesi yönünde kurumunuzca herhangi bir çalışma ya da planlama yapılmış mıdır?

2) Türkiye'nin kendi toprakları dışında tarımsal üretim yapma amacıyla kiraladığı ya da uluslararası anlaşmalara göre kullanmaya başladığı toplam arazi miktarı ne kadardır? Bu arazilerin bulunduğu ülkeler hangileridir?

3) Türkiye'nin kendi toprakları dışında tarımsal üretim yapma amacıyla kiraladığı arazilerin ülkemiz bütçesine maliyeti ne kadardır?

4) Türkiye'nin kendi topraklarında aktif olarak üretim yaptığı arazi miktarı ne kadardır? 2020 yılından önergemin cevaplandırıldığı tarihe kadar bu alanlarda yaşanan artış ne kadardır?

5) Ülkemizde atıl milyonlarca hektar arazi dururken yabancı devlet toprakları üzerinde üretim yapılmasının nedeni nedir? Ülkemizin bu tercihteki menfaati nedir?

6) Tarımsal üretimde hem güvenlik hem de işletme olanakları sınırlı olan Afrika ülkelerinin tercih edilmesinin nedeni nedir?